

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

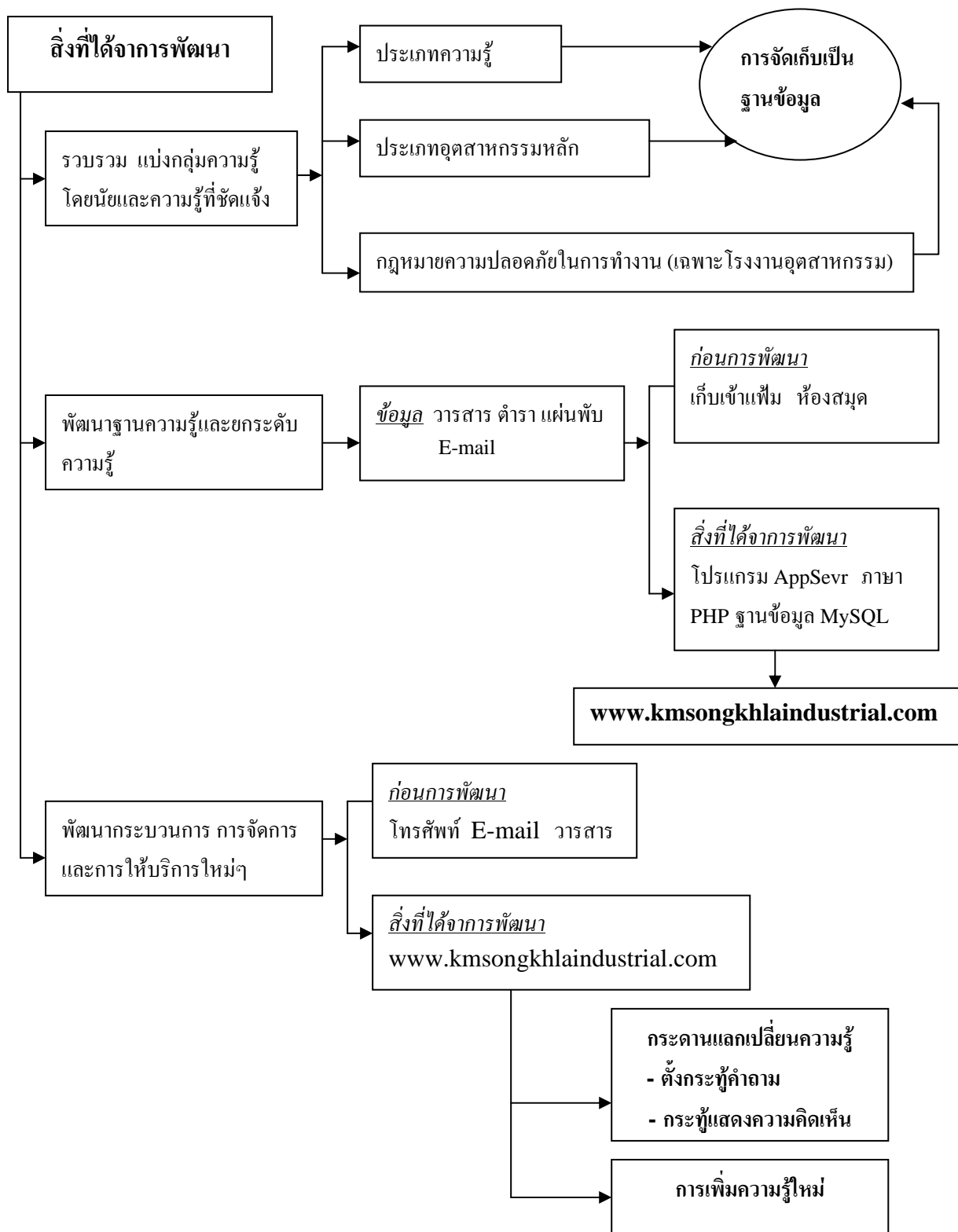
ปัจจุบันองค์กรธุรกิจเกือบทุกธุรกิจได้เปลี่ยนจากยุคอุตสาหกรรม ที่มีปัจจัยที่สำคัญของการแข่งขันคือทุน เป็นปัจจัยที่สำคัญของการแข่งขันคือความรู้ ทำให้เป็นการยากสำหรับองค์กรธุรกิจในการที่จะรักษาความสามารถในการแข่งขันของตัวเองได้ โดยการจัดสรรทุนและสินทรัพย์อื่นๆ เหมือนในอดีต และจะพบว่าในปัจจุบันองค์กรธุรกิจที่ประสบความสำเร็จเหนือองค์กรอื่นนั้น เกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือเป็นผลผลิตของความรู้แทบทั้งสิ้น เช่นเดียวกับความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลาที่ได้พัฒนาขึ้นมาจากการจัดการความรู้ (สามารถแสดงดังภาพที่ 5.1) และสามารถสรุปผลออกมาได้ดังต่อไปนี้

5.1 สิ่งที่ได้จากการวิจัย

การจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา เป็นการประยุกต์ใช้การจัดการความรู้ในงานด้านความปลอดภัยสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

5.1.1 มีการรวบรวมความรู้ประเภทความรู้โดยนัย และความรู้ที่ชัดเจนด้านความปลอดภัยในการทำงาน

มีการรวบรวมความรู้จาก สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงาน พื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดสงขลา และโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลาและทั่วประเทศ เป็นต้น พร้อมทั้งมีการสร้างและแสวงหาความรู้ตามประเภทความรู้ ได้แก่ 1) ประเภทคำถามยอดฮิต 2) ประเภทบุคคลผู้มีประสบการณ์ 3) ประเภทผลงานสามารถเป็นตัวอย่งที่ดีได้ และ 4) ประเภทความรู้ที่ชัดเจน และมีการแบ่งกลุ่มของความรู้เป็นหมวดหมู่ ได้แก่ 1) แบ่งกลุ่มตามประเภทอุตสาหกรรมหลักของจังหวัดสงขลา 2) แบ่งกลุ่มโดยอ้างอิงเฉพาะหัวข้อกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน และประกาศกฎกระทรวงแรงงาน (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม) และความรู้ที่ได้ผ่านขบวนการรวบรวม แบ่งกลุ่ม เป็นที่เรียบร้อยแล้วจะมีการจัดเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลความรู้โดยใช้ 1) โปรแกรม AppSevr 2) ภาษา PHP 3) ฐานข้อมูล MySQL เป็นต้น

ภาพที่ 5.1 แสดงกระบวนการสิ่งที่ได้จากการพัฒนาการจัดการความรู้

5.1.2 มีการพัฒนาฐานความรู้ และยกระดับความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานโดยทำให้เกิดแหล่งความรู้ใหม่

ผลจากการพัฒนาฐานความรู้ทำให้เกิดแหล่งความรู้ใหม่ที่ได้คือเว็บไซต์ www.kmsongkhlaindustrial.com เพื่อสะดวกต่อการเก็บ การค้นคว้า การเพิ่มความรู้จากสมาชิก และการนำไปใช้ประโยชน์ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา หรือโรงงานอุตสาหกรรมทั่วประเทศ สำหรับเว็บไซต์ www.kmsongkhlaindustrial.com เป็นแหล่งความรู้ใหม่ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบไปด้วย ข้อมูลส่วนตัว หมวด/กลุ่มความรู้ หัวข้อคำถาม คลังความรู้ เพิ่มความรู้ใหม่ ข้อมูลแจ้งลบ สมาชิกของระบบ เพิ่มสมาชิกใหม่ ประชาสัมพันธ์ กระดานแลกเปลี่ยน ออกจากระบบ และแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น แหล่งความรู้ใหม่จะมุ่งเน้นในการกระตุ้นและจูงใจให้สมาชิกทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อขยายศักยภาพของตนเองและองค์กร สำหรับการพัฒนาด้านความรู้โดยวิธีนับจำนวนความรู้ (ข้อ) ที่ได้ทำการรวบรวมตามประเภทความรู้คือ 1) ประเภทคำถามยอดฮิต จำนวน 991 ข้อ 2) ประเภทบุคคลผู้มีประสบการณ์ จำนวน 189 ข้อ 3) ประเภทผลงานสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้ จำนวน 101 ข้อ และ 4) ประเภทความรู้ที่ชัดแจ้ง จำนวน 72 ข้อ เป็นต้น

5.1.3 มีการพัฒนากระบวนการ การจัดการ และการให้บริการใหม่ๆ ของกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน

การบริการแบบเดิมระหว่างศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา กับโรงงานอุตสาหกรรมจะมีการให้บริการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน เช่น วารสารส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน เป็นวารสารที่ออกเผยแพร่ประจำทุกเดือน แผ่นพับ ทางโทรศัพท์ และทางอีเมลล์ เป็นต้น หลังจากมีการพัฒนาการจัดเก็บฐานข้อมูลความรู้แล้วสามารถช่วยให้สมาชิกหรือผู้สนใจเข้าถึงองค์ความรู้แบบให้โอกาสเลือกใช้ความรู้ (Pull) ได้หลายวิธี ได้แก่ โดยการเรียกดูตามหมวดหมู่ หรือโดยการค้นหาข้อมูลวิธีระบุค่าที่ต้องการค้นหาได้อย่างรวดเร็วขึ้นและ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ พร้อมทั้งสามารถมีการจัดการด้านการให้บริการในรูปแบบใหม่โดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น กระดานแลกเปลี่ยนความรู้ (การตั้งกระทู้คำถาม และกระทู้แสดงความคิดเห็น) และการเพิ่มความรู้ใหม่ (เฉพาะสมาชิก) เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนากระบวนการ การจัดการ และการให้บริการใหม่ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ (Share & Learn) สามารถทำให้บุคลากรในโรงงานอุตสาหกรรมหรือบุคคลผู้สนใจในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมได้มี

การแลกเปลี่ยนความรู้อย่างกว้างขวาง และไร้พรมแดนสำหรับผู้ที่สนใจ และมีวัตถุประสงค์ร่วมกันได้ พร้อมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ ได้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ขององค์ความรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer to Computer) เพื่อความสะดวกในการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์ www.kmsongkhlaindustrial.com และกลุ่มเป้าหมายของการเรียนรู้สามารถแบ่งได้คือกลุ่มเป้าหมายหลัก จะเป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเองของโรงงานอุตสาหกรรมหลักในจังหวัดสงขลาจำนวนไม่น้อยกว่า 50 โรงงาน และกลุ่มเป้าหมายรองจะเป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเองของโรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงาน และบุคคลผู้สนใจทั่วประเทศโดยไม่ระบุจำนวน

2. ทำให้เกิดการใช้ความรู้และองค์ความรู้ ได้มีการใช้ความรู้และองค์ความรู้ที่มีอยู่ในศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา และโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การใช้ความรู้และองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจสำหรับผู้ที่มีหน้าที่ในการตัดสินใจต้องสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพโดยมีฐานข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่สามารถเชื่อถือได้ คือ

1) โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลามีการใช้ความรู้และองค์ความรู้จำนวน 52 โรงงาน (จำนวน 73 คน) ดังนี้

(1.1) อุตสาหกรรมยางพารา	จำนวน 22 โรงงาน	จำนวน 30 คน
(1.2) อุตสาหกรรมอาหารทะเล	จำนวน 11 โรงงาน	จำนวน 18 คน
(1.3) อุตสาหกรรมไม้ยางพารา	จำนวน 7 โรงงาน	จำนวน 7 คน
(1.4) อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์	จำนวน 12 โรงงาน	จำนวน 18 คน

2) โรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ หรือบุคคลผู้สนใจทั่วประเทศมีการใช้ความรู้และองค์ความรู้จำนวน 65 คน

5.2 แนวทางการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมต่อไปในอนาคต

ความรู้ที่มีอยู่ในงานด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมยังมีอยู่มาก และเป็นการยากในระยะแรกที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์กรจากการแลกเปลี่ยนความรู้ที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ในการแลกเปลี่ยนทรรศนะ และความคิด ซึ่งมาจากประสบการณ์ทำงานที่สะสมมาในแต่ละบุคคล แรงจูงใจที่จะช่วยในการกระตุ้นให้เข้ามาใช้งานหรือการเรียนรู้ระบบการจัดการความรู้ เพื่อให้ผลที่ได้จากการนำหลักการการจัดการความรู้มาใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการ

ความรู้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย จะต้องให้เวลากับการปรับเปลี่ยนในองค์กรเป็นระยะเวลาพอสมควร ในที่นี้ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบ ดังต่อไปนี้

5.2.1 แนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการความรู้

1. การวางแผนกลยุทธ์ทางด้านองค์ความรู้ (Knowledge Strategy)

เป็นการวางแผนจัดการด้านองค์ความรู้ และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้นั้น ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องในองค์กร จะต้องมีความชัดเจนในการนำความรู้มาใช้เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร เช่น การลดการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของสถานประกอบการ การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน เป็นต้น พร้อมทั้งผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องควรมีปัจจัยเหล่านี้ประกอบด้วย มีความรอบรู้ มีรูปแบบวิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีวิถีคิดอย่างเป็นระบบ เป็นต้น

แนวทางในการพัฒนา ถ้าหากจะเริ่มต้นวางแผนออกแบบกลยุทธ์การจัดการองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ก็อาจจะต้องว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาเพื่อออกแบบระบบที่มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ

2. การถ่ายทอดองค์ความรู้ (Knowledge Transfer)

การเก็บความรู้ไว้ในระบบฐานข้อมูลเฉยๆ โดยไม่มีการผลักดันให้พนักงานภายในองค์กรได้เข้ามาถ่ายทอด หรือเก็บเกี่ยวข้อมูลองค์ความรู้เหล่านั้นก็เสมือนเป็นการลงทุนพัฒนาระบบการจัดการความรู้ที่สูญเปล่า การแสดงผลและการป้อนข้อมูลที่เป็นมาตรฐานจะต้องผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งทำให้พนักงานขาดความสนใจที่จะใช้ประโยชน์จากระบบการจัดการความรู้ เนื่องจากพนักงานขาดทักษะในการใช้งานระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

แนวทางในการพัฒนาการถ่ายทอดองค์ความรู้ จะสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานมีทักษะการใช้งานทางด้านคอมพิวเตอร์ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานในองค์กรทุกคนได้ถ่ายทอดข้อมูล และในขณะเดียวกันที่สามารถค้นหา ตรวจสอบ และส่งเสริมเพิ่มข้อมูลใหม่เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานหรือเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง นับว่าเป็นผลสำเร็จในขั้นต้นที่ควรจะต้องทำให้เกิดขึ้นภายในองค์กร อย่างไรก็ตามการต่อเชื่อมเครือข่ายด้านการจัดการความรู้เข้าด้วยกันก็เป็นแนวโน้มที่ดีในการถ่ายทอดความรู้ในระดับกว้างให้เกิดขึ้นภายในองค์กรด้วย

3. การสร้างกลุ่มความร่วมมือ (Communities of Practice)

การจัดการความรู้ ในฐานะของเครื่องมือเครื่องใช้ในการสร้างประสิทธิภาพขององค์กร ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ซึ่งอาจได้รับการปรับเปลี่ยนและพัฒนาอยู่เรื่อยๆ ตามสถานะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสภาพการแข่งขันต่างๆ การจะใช้ประโยชน์จากระบบ

การจัดการความรู้ให้ได้อย่างสูงสุดอยู่ตลอดเวลา นั้น พนักงานภายในองค์กรนอกจากจะร่วมกันถ่ายทอด และพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากชีวิตการทำงานประจำวัน โดยผ่านทางระบบฐานข้อมูลและการใช้งานข้อมูลดังกล่าว

แนวทางในการพัฒนาการสร้างกลุ่มความร่วมมือ อยู่ที่การให้ความสำคัญกับพนักงานทุกคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับระบบการจัดการความรู้ เพราะต้องอาศัยความร่วมมือจากพนักงานเพื่อประชาสัมพันธ์ ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาแนวคิด และกระบวนการในการใช้งานระบบการจัดการความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกปัจจุบัน

4. การเพิ่มคุณค่าให้กับการจัดการองค์ความรู้ (Added Value of Knowledge Management)

นอกจากความร่วมมือกันเพื่อพัฒนา แก้ไขข้อจำกัดหรือข้อผิดพลาดต่างๆ รวมถึงการปรับปรุงระบบการจัดการความรู้ให้ตอบสนองการใช้งานอย่างทันสมัยปัจจุบันแล้ว พนักงานทุกคนขององค์กรในฐานะที่เป็นผู้ใช้ประโยชน์จากระบบการจัดการความรู้ ยังเป็นกลจักรสำคัญต่อการเสริมเพิ่มคุณค่าของระบบการจัดการความรู้ได้เป็นอย่างดี การร่วมมือกันใช้ประโยชน์และวิเคราะห์ปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง ก็อาจเป็นไปได้ ที่มีการมองเห็นพัฒนาการเสริม ซึ่งสามารถช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับระบบการจัดการความรู้ได้ใช้ประโยชน์มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

แนวทางในการพัฒนาการเพิ่มคุณค่าให้กับการจัดการองค์ความรู้ การเชื่อมต่อระบบการจัดการความรู้เข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปสามารถเชื่อมต่อเข้ามาดูข้อมูลองค์ความรู้ โดยผู้ควบคุมดูแลระบบการจัดการความรู้สามารถกำหนดขอบเขตของกลุ่มข้อมูลได้ว่าจะเปิดเผยให้กับสาธารณะได้มากเพียงใด พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตกลุ่มผู้ใช้งานเพื่อเป็นการทวนสอบถึงแหล่งที่มาของข้อมูล และในขณะเดียวกันก็อาจเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้ถ่ายทอดความรู้ของตน ซึ่งอาจทำให้ได้รับข้อมูลองค์ความรู้ที่มีความหลากหลาย

5. การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Learning and Continuous Development)

องค์ความรู้ต่างๆ ที่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ มีการเชื่อมโยงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกันเป็นหมวดหมู่ สามารถสืบค้นได้ และการเปิดกว้างให้บุคลากรภายนอกหรือพนักงานภายในองค์กรสามารถถ่ายทอดหรือนำข้อมูลต่างๆ ไปใช้งานได้ ซึ่งจัดให้มีอยู่ในระบบการจัดการความรู้

แนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างระบบผู้เชี่ยวชาญให้ซ้อนขึ้นบนระบบการจัดการความรู้ ไม่ว่าจะเป็นด้วยรูปแบบการออกแบบในลักษณะใดก็ตาม เพื่อการสนับสนุนให้บุคลากรภายนอก หรือพนักงานภายในองค์กร ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความชำนาญต่อไปในอนาคต

5.2.2 การนำงานวิจัยมาประยุกต์ใช้เป็นโครงการนำร่อง

การประยุกต์ใช้งานวิจัยเป็นโครงการนำร่องในการสร้างระบบการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ภาคใต้ขึ้นเนื่องด้วยผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะจังหวัดสงขลา ซึ่งมีอุตสาหกรรมหลักได้แก่ อุตสาหกรรมยางพารา อุตสาหกรรมอาหารทะเล อุตสาหกรรมไม้อย่างพารา และอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ (ไม่ได้เป็นอุตสาหกรรมหลักของจังหวัดสงขลาแต่เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องสำหรับอุตสาหกรรมหลัก) แต่สำหรับในเขตพื้นที่ภาคใต้ยังมีอุตสาหกรรมหลักเพิ่มอีกจากอุตสาหกรรมที่กล่าวมา เช่น อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน อุตสาหกรรมผลิตน้ำผลไม้ เป็นต้น จึงเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการพัฒนาต่อยอดจากงานวิจัยนี้ โดยสามารถประยุกต์เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในอนาคต ซึ่งจะครอบคลุมตั้งแต่ปัจจัยบุคคลไปจนถึงตัวองค์กรที่จะต้องมีการมีเป้าหมายและมีระบบงานในการพัฒนาตัวผู้นำ และสมาชิกทุกคนในองค์กร โดยมีการส่งเสริมและยกระดับการเรียนรู้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

สามารถสรุปตามประเด็นในส่วนของ ภาพประกอบเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ ระบบการแลกเปลี่ยนความรู้ การค้นหาความรู้ และควรมีข้อมูลข่าวสารปัจจุบัน เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน

สำหรับการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้นั้นจะต้องมีสิ่งทีกระตุ้น และผลักดันให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งจะประกอบด้วย ภาวะผู้นำและกลยุทธ์วัฒนธรรมองค์กร เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านการจัดการความรู้ การวัดผล และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้องค์กรสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำและกลยุทธ์ (Leadership and Strategy)

การจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลาจะไม่ประสบผลสำเร็จอย่างราบรื่นถ้าปราศจากการสนับสนุนจากผู้บริหารขององค์กร ผู้บริหารต้องเข้าใจแนวคิดและตระหนักถึงประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจากการจัดการความรู้ เพื่อที่จะสามารถสื่อสารและผลักดันให้มีการจัดการความรู้ในองค์กร

นอกเหนือจากการสนับสนุนจากผู้บริหารแล้ว อีกหนึ่งปัจจัยหลักที่จะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุผลสำเร็จในการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา ได้คือทิศทางและกลยุทธ์ที่ชัดเจนของการจัดการความรู้ องค์กรจะต้องสามารถตอบคำถามได้ว่าจะจัดการความรู้ภายในองค์กรเพื่ออะไร เพื่อที่จะนำเอาเป้าหมายของการจัดการความรู้ นั้นมากำหนดเป็นแผนงานและกิจกรรมต่างๆที่จำเป็นเพื่อที่จะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ สิ่งสำคัญก็คือกลยุทธ์ของการจัดการความรู้จะต้องสนับสนุนและสอดคล้องกับทิศทางในการดำเนินธุรกิจขององค์กรเพื่อที่จะช่วยให้องค์กรสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้

2. วัฒนธรรมองค์กร (Culture)

กิจกรรมทางด้านการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์กรโดยตรง สิ่งสำคัญซึ่งจะช่วยให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จในการจัดการความรู้ได้ก็คือวัฒนธรรมของการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกองค์กร การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาอันยาวนาน สิ่งที่องค์กรควรพิจารณาก็คือการทำความเข้าใจถึงอุปสรรคต่างๆ ที่ขัดขวางไม่ให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และพยายามหาวิธีการที่จะกำจัดอุปสรรคต่างๆ เหล่านั้นออกไป การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะทำให้บุคลากรในองค์กรตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลง

3. เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านการจัดการความรู้ (Technology)

ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตจะเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา กับโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งจะสามารถทำได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้แล้วระบบฐานข้อมูล ที่ทันสมัยก็มีส่วนช่วยให้การจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในภาพรวมแล้วเทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนสำคัญในการช่วยให้บุคลากรในองค์กรและภายนอกองค์กรสามารถค้นหาความรู้ ดึงเอาความรู้ไปใช้ พร้อมทั้งช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ต่างๆ และถูกจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ อย่างไรก็ตามในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้นั้นต้องมั่นใจว่าระบบเทคโนโลยีนั้นๆ สามารถเชื่อมต่อหรือบูรณาการเข้ากับระบบเดิมที่องค์กรมีอยู่ได้อย่างแนบสนิท รวมถึงจะต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้และใช้ได้ง่าย

4. การวัดผล (Measurements)

การวัดผลของการจัดการความรู้จะช่วยให้องค์กรสามารถทบทวน ประเมินผล และทำการปรับปรุงกลยุทธ์และกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการความรู้ได้ นอกจากนั้น

แล้วผลจากการวัดความสำเร็จของการจัดการความรู้จะโน้มน้าวให้บุคลากรทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงจนถึงพนักงานระดับปฏิบัติการเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดการและแลกเปลี่ยนความรู้ พร้อมทั้งต้องตระหนักว่าตัวชี้วัดที่ดีจะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกลยุทธ์การจัดการความรู้ขององค์กรและสามารถบอกได้ว่า สถานะปัจจุบันของการจัดการความรู้เป็นอย่างไร การดำเนินการมีความคืบหน้าเพียงใดและได้ผลตามที่คาดหวังไว้หรือไม่อย่างไร และสุดท้ายก็คือการจัดการความรู้ส่งผลกระทบต่อองค์กรบ้าง

5. โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

โครงสร้างพื้นฐาน มีส่วนสำคัญมากในการช่วยส่งเสริมกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ เพราะสามารถเป็นโครงสร้างหรือระบบรองรับสำหรับบุคลากรในองค์กรให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันอย่างสะดวก โครงสร้างอาจจะสามารถเป็นทั้งสิ่งที่จับต้องได้เช่น สถานที่ หรือเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งช่วยให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนความรู้กัน หรือสิ่งที่จับต้องไม่ได้เช่น โครงสร้างหรือระบบงานที่เอื้อให้เกิดสภาพที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้และกลไกในการแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆ ในชีวิตการทำงานประจำวัน นอกจากนั้นแล้วผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงโครงสร้างของหน่วยงานหรือบุคลากรที่จะรับผิดชอบในการจัดการความรู้ว่าควรเป็นไปในรูปแบบใดเช่น การจัดตั้งทีมงานข้ามฝ่าย (Cross Functional Team) เพื่อให้บุคลากรจากทุกฝ่ายงานเข้ามาร่วมกันวางแผนและดำเนินการในเรื่องของการจัดการความรู้ เป็นต้น สุดท้ายคือระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น เป็นเครื่องมือช่วยในการอบรมพนักงานใหม่ พร้อมทั้งเป็นระบบการประเมินผลงานและระบบการยกย่องชมเชยและให้รางวัลที่ต้องเอื้อต่อการจัดการความรู้ขององค์กร

ปัจจัยทั้ง 5 ประการเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นและไม่สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยประการใดมีความสำคัญมากที่สุดหรือปัจจัยใดมีความสำคัญมากกว่ากันเพราะทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ต่างก็ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน องค์กรคงจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จในการจัดการความรู้ได้ถ้าขาดซึ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งใน 5 องค์ประกอบนี้ไป ในทางกลับกัน หากองค์กรสามารถบริหารจัดการปัจจัยทั้ง 5 องค์ประกอบอย่างเป็นระบบ เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน แล้วการจัดการความรู้ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยากเกินความสามารถ

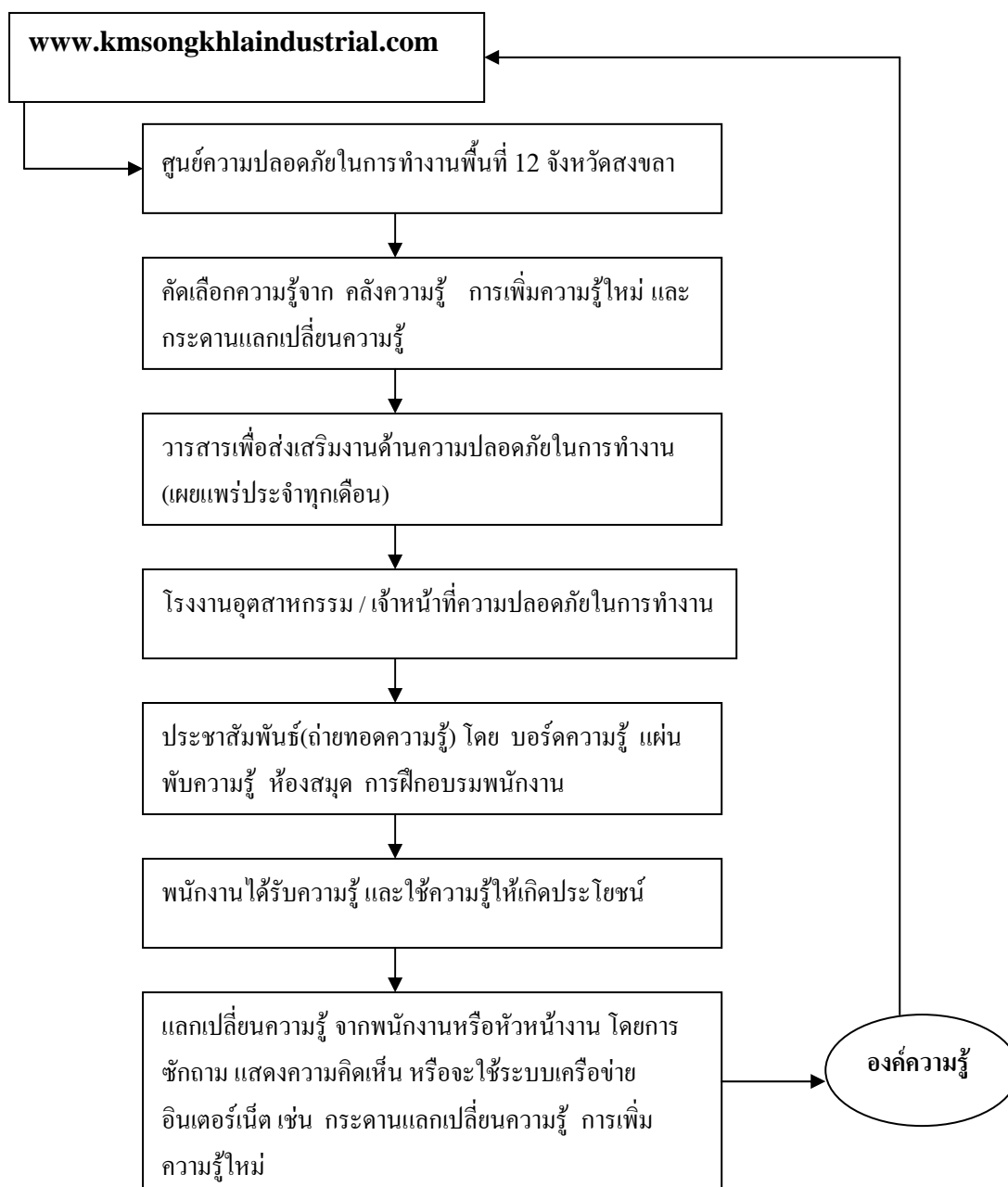
5.3.3 ข้อเสนอแนะในการรักษาไว้ซึ่งฐานความรู้เพื่อนำไปใช้งานและการพัฒนา

www.kmsongkhlaindustrial.com ต่อไปในอนาคต

1. เก็บรักษาไว้เป็นแหล่งความรู้ที่ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อเก็บรวบรวมเป็นผลงานของนักศึกษา ซึ่งจะเป็พื้นฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษาและผู้สนใจในการเรียนรู้ การค้นคว้า และข้อมูลอ้างอิง เป็นต้น

2. ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12 จังหวัดสงขลาเป็นผู้ดูแลระบบ(Administrator) และนำไปประยุกต์ใช้ เพราะองค์ความรู้จากงานวิจัยในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของภารกิจในการให้บริการ และการถ่ายทอดความรู้สู่โรงงานอุตสาหกรรมทั่วภาคใต้ แต่ขณะนี้ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา กำลังดำเนินการเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กับสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน ในลักษณะการเชื่อมโยงข้อมูล ข่าวสาร ของการให้บริการความรู้ในแนวทางเดียวกัน

3. แนวทางในการถ่ายทอดความรู้สู่พนักงานระดับปฏิบัติงาน โดยศูนย์ความปลอดภัยในการทำงาน พื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา จะนำเนื้อหาสาระความรู้จากการเพิ่มความรู้ใหม่ของสมาชิก ที่ผ่านการกลั่นกรองโดยผู้ดูแลระบบ กระดานแลกเปลี่ยนความรู้ คลังความรู้ เป็นต้น มาลงในวารสาร เพื่อส่งเสริมงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน ของชมรมความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ภาคใต้ และอยู่ในความดูแลของฝ่ายวิชาการ ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา จะออกเผยแพร่ ประจำทุกเดือน โดยทำการจัดส่งให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานของโรงงานอุตสาหกรรม ทั่วภาคใต้ที่เป็นสมาชิกของชมรมความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ภาคใต้ และเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานของแต่ละโรงงานอุตสาหกรรมที่จะทำการส่งเสริมความรู้หรือการถ่ายทอดความรู้สู่พนักงานระดับปฏิบัติงาน เช่นติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ จัดเก็บที่ห้องสมุด เป็นต้นซึ่งสามารถแสดงได้เป็นกระบวนการตามภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2 แสดงแนวทางกระบวนการถ่ายทอดความรู้สู่พนักงานระดับปฏิบัติงาน